

Politechnika
Wroclawska

POLITECHNIKA NOWYCH SZANS

**Standard utrzymania budynków
i innych obiektów**

Podręcznik dobrych praktyk

POLITECHNIKA NOWYCH SZANS

Standard utrzymania budynków i innych obiektów Podręcznik dobrych praktyk

Publikacja powstała w ramach projektu „Politechnika nowych szans”.
Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego
Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja
Rozwój 2014–2020. Nr projektu POWR.03.05.00-00-A054/19

Wrocław 2023 r.

Autorzy:

Ariel Fecyk

Małgorzata Franczak

Konsultacja dostępności:

Stowarzyszenie na rzecz równego dostępu do kształcenia

„Twoje Nowe Możliwości”, www.tnm.org.pl, biuro@tnm.org.pl

Ilustracje:

Anna Jeżak

Zdjęcia:

Justyna Chylewska oraz Dział Dostępności i Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami PWr

Projekt okładki:

Dział Informacji i Promocji Politechniki Wrocławskiej

Projekt graficzny, skład, łamanie, redakcja, druk i oprawa:

Grafpol sp. z o.o.

ul. Żmudzka 21, 51-354 Wrocław

www.argrafpol.pl

Autorki i Autorzy serii: Anna Borkowska, Marta Cygan, Ariel Fecyk, Małgorzata Franczak, Beata Gulati, Piotr Górski, Katarzyna Jach, Tadeusz Lewandowski, Jagoda Mrzygłocka-Chojnacka, Magdalena Peda, Anetta Stypułkowska, Anna Warda, Sebastian Zalipski

ISBN druk 978-83-970381-1-0

ISBN on-line 978-83-970488-8-1

Politechnika Wrocławska

POLITECHNIKA
NOWYCH SZANS

twoje
nowe
możliwości

Spis treści

Wprowadzenie	6
1. Osoba za szczególnymi potrzebami, czyli kto?	10
2. Utrzymanie zimowe budynków i ich otoczenia	12
2.1 Utrzymanie chodników	12
2.2 Utrzymanie przejść dla pieszych	16
2.3 Utrzymanie miejsc parkingowych	19
2.4 Utrzymanie zimowe dojeżdż do budynków i ich okolic – lista kontrolna	21
3. Utrzymanie infrastruktury służącej zapewnianiu dostępności w budynkach	23
3.1 Utrzymanie infrastruktury służącej zapewnieniu dostępności w budynkach - lista sprawdzająca	25
Bibliografia	53

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce Podręcznik, który w naszym przekonaniu jest potrzebny i przydatny wszystkim osobom zarządzającym budynkami naszej Uczelni i terenami przyległymi. Po pierwsze dlatego, że dotyczy spraw podstawowych, czyli zapewnienia dostępności obiektów naszej Uczelni dla wszystkich ich użytkowników i użytkowników. Po drugie dlatego, że dostarcza prostych narzędzi pozwalających osiągnąć i utrzymać tę dostępność.

Zagadnienia podstawowe, związane z tym, kim są osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, czym jest dostępność i dlaczego ważne jest jej zapewnianie, opisaliśmy w Podręczniku Wprowadzającym do serii „Politechnika nowych szans”. Lista wszystkich Podręczników znajduje się na końcu publikacji wraz z kodem QR i linkiem dostępu do nich.

Podręcznik ten przygotowany jest zgodnie z zasadami i dobrymi praktykami dostępności cyfrowej, co obejmuje między innymi: odpowiednią czcionkę, wyrównanie do lewej, a w wersji elektronicznej również opisy alternatywne ilustracji dla osób korzystających z czytników ekranu.

Mamy nadzieję, że wysiłek Auterek i Autorów Podręcznika (tego i kolejnych), specjalistek i specjalistów od lat zajmujących się wsparciem w niwelowaniu barier – pozwoli nam wszystkim uczynić z Politechniki Wrocławskiej miejsce przyjazne, dostępne i wspierające osoby ze szczególnymi potrzebami w zakresie kształcenia na Uczelni. Jesteśmy przekonani, że może się to dokonać m.in. dzięki dostarczeniu Państwu standardów, dobrych praktyk, ale przede wszystkim konkretnych wskazówek i narzędzi, zawartych w tym Podręczniku.

Pragniemy podziękować wszystkim Osobom Współpracującym z nami:

- pracowniczkom i pracownikom Uczelni,
- jej ekspertkom i ekspertom wewnętrznym,
- Liderkom i Liderom Dostępności,
- a także specjalistkom i specjalistom spoza Uczelni,

za wszystkie cenne uwagi, komentarze, wkład merytoryczny i wsparcie w procesie tworzenia treści i formy Podręcznika. Mamy nadzieję, że nasz wspólny wysiłek przyczyni się do poszerzenia wiedzy i świadomości w obszarze dostępnej uczelni, edukacji i pracy.

Zespół Auterek i Autorów serii

Wprowadzenie

O wdrażaniu dostępności budynku i jego otoczenia musimy pamiętać na etapie jego:

1. planowania,
2. realizacji (budowy),
3. bieżącego użytkowania.

Idealną jest sytuacja, kiedy na każdym z tych etapów dla zagwarantowania dostępności kierujemy się zasadą **uniwersalnego projektowania**.

Uniwersalne projektowanie oznacza projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. „Uniwersalne projektowanie” nie wyklucza pomocy technicznych dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne”.

(art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych)

W przypadku projektowania uniwersalnego konieczne jest uwzględnianie różnorodnych potrzeb, możliwości i aspiracji każdego potencjalnego użytkownika i użytkowniczki. Przykłady uniwersalnego projektowania to m.in:

- bezprogowe drzwi automatycznie otwierane i wzbudzone na detektor ruchu,
- strona internetowa zaprojektowana zgodnie z międzynarodowym standardem WCAG,

- usługa umożliwiająca skorzystanie ze wsparcia tłumacza języka migowego w dowolnym czasie i bez konieczności wcześniejszego anonsowania takiej potrzeby (np. tłumaczenie online),
- dostępny transport publiczny.

Standard WCAG (Web Content Accessibility Guidelines)
zbiór rekomendacji zapewniających dostęp do treści cyfrowych
możliwie szerokiej grupie osób, w tym osobom ze szczególnymi
potrzebami. Więcej na ten temat:

<https://www.w3.org/Translations/WCAG21-pl/>

Etap I to projektowanie rozwiązań z myślą o wszystkich potencjalnych użytkownikach i użytkowniczkach.

Etap II to realizacja projektu na etapie budowy tak, aby wszystkie zaprojektowane rozwiązania zostały zachowane i były funkcjonalne.

Etap III – bieżące zarządzanie, czyli ciągłe dbanie o dostępność zaprojektowanych i zrealizowanych rozwiązań.

Jeśli nie mamy możliwości zastosowania uniwersalnego projektowania, powinniśmy stosować racjonalne usprawnienia (dostosowania).

Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku, w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

(art.2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych)

Przykładami racjonalnych dostosowań są:

- specjalny podjazd przy wejściu głównym do budynku dla osób poruszającym się na wózkach i osób z ograniczoną sprawnością ruchową, np. osób starszych,
- instalacja programu odczytującego treści z ekranu (ang. screen reader),
- wydłużenie czas trwania egzaminu ustnego osobie korzystającej ze wsparcia tłumacza języka migowego,
- transport specjalistyczny na i z uczelni dla osób z ograniczoną możliwością przemieszczania się czy osób z fobią społeczną.

Czytnik ekranu (ang. screen reader)

program komputerowy wykorzystywany np. przez osoby słabowidzące i niewidome do korzystania z komputera i pozyskiwania informacji. Czytnik ekranu interpretuje informacje, które wyświetlane są na monitorze i przekazuje je w formie dźwiękowej (mowa syntetyczna) lub na urządzenie brajlowskie (monitor brajlowski, linijka brajlowska). Czytnik ekranu nie interpretuje treści graficznych.

W tym Podręczniku koncentrujemy się na trzecim z wymienionych wyżej etapów, tj. bieżącym zarządzaniu budynkami wykorzystywanymi przez Uczelnię i ich otoczeniem, a dokładniej na dwóch aspektach tego zarządzania:

- utrzymaniu zimowym budynków i ich otoczenia,
- utrzymaniu infrastruktury służącej zapewnianiu dostępności w budynkach.

Informacje, jakie zawarliśmy w tym opracowaniu wdrażają tylko część wytycznych dotyczących dostępności architektonicznej budynków i innych obiektów obowiązujące na PWr. Pełny katalog wytycznych zebraliśmy w postaci dwóch Standardów:

1. **Standardu dostępności architektonicznej i urbanistycznej:**
(<https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/standardy-dostepnosci-pwr/standard-dostepnosci-architektonicznej-i-urbanistycznej>) oraz
2. **Standardu projektowania informacji wizualnej:**
(<https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/standardy-dostepnosci-pwr/standard-projektowania-informacji-wizualnej>).

1. Osoba za szczególnymi potrzebami, czyli kto?

Szczególne potrzeby – różne, na różnych etapach życia – może mieć każdy z nas. Wyobraźmy sobie, że pewnego dnia złamaliśmy nogę i, aby wyjść z domu, musimy skorzystać z kul, a może nawet wózka. Przed nami standardowy dzień pracy i niestety nie możemy skorzystać ze zwolnienia lekarskiego. Nasze miejsce pracy znajduje się na drugim końcu miasta, w budynku bez windy, na drugim piętrze. Jak dotrzemy do pracy na czas? Czy jesteśmy w stanie samodzielnie prowadzić samochód, a jeśli zazwyczaj podróżujemy komunikacją miejską, to czy jesteśmy w stanie samodzielnie dotrzeć na przystanek, a potem wsiąść do tramwaju lub autobusu? Jak dotrzemy na drugie piętro budynku z teczką pełną ważnych dokumentów? Jak wykonamy wszystkie nasze codzienne zadania? Czy będziemy w stanie spędzić w pozycji siedzącej, przy biurku, cały dzień?

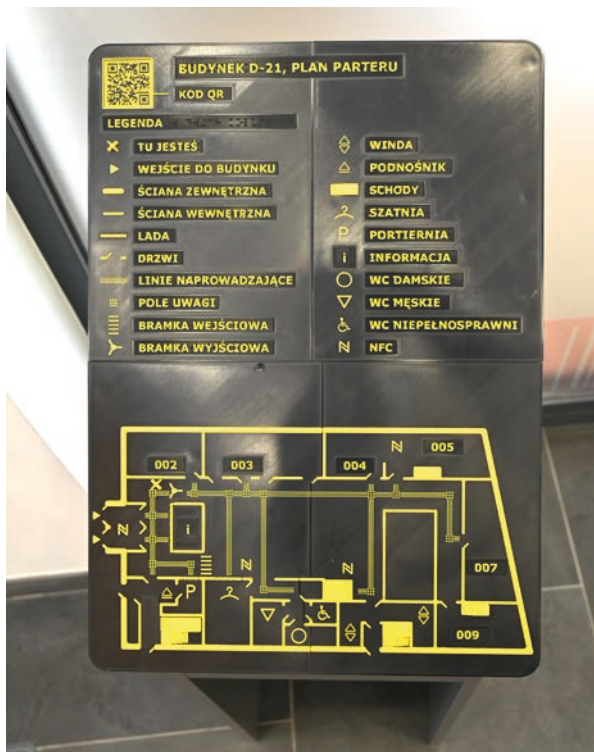
Z takimi dylematami mierzą się każdego dnia osoby ze szczególnymi potrzebami. Są nimi nie tylko osoby z niepełnosprawnościami, na przykład wzroku, słuchu, ruchu, ale również osoby z czasowo naruszoną sprawnością organizmu, np. ze złamaną ręką, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, w depresji, osoby w ciąży, rodzice z małymi dziećmi, osoby niskiego czy wysokiego wzrostu, osoby z otyłością, osoby z trudnościami manualnymi, poznawczymi, osoby transpłciowe i niebinarne, obcokrajowcy nierozumiejący języka polskiego, osoby chorujące onkologicznie.

Powyższy katalog nie jest zamknięty. Nie jest też jedynym obowiązującym. Ważne jest to, że osoby ze szczególnymi potrzebami to nie tylko osoby z niepełnosprawnościami. Każdy z nas w zasadzie w każdej chwili, na przykład na skutek wypadku lub choroby, może

stać się osobą ze szczególnymi potrzebami, zmuszoną do mierzenia się z wyzwaniem otaczającego świata.

Dlatego tak ważne jest, abyśmy zaprojektowali przestrzeń fizyczną, w której żyjemy, systemy komunikowania się czy usługi tak, aby były przyjazne dla wszystkich ich potencjalnych użytkowników i użytkowniczek. Szukajmy rozwiązań, które w możliwie największym zakresie będą odpowiadały wszystkim ludziom i ich różnorodnym potrzebom.

Pamiętajmy, że zapewnianie dostępności nie jest już dziś wyłącznie powinnością społeczną, ale jest to obowiązek wynikający wprost z przepisów prawa. Dlatego naszym celem powinno być zapewnienie dostępu do pełnego i skutecznego udziału we wszystkich sferach życia społeczności Politechniki Wrocławskiej wszystkim, w tym osobom z niepełnosprawnościami i innymi szczególnymi potrzebami.

Fot. 1 Plan tyflograficzny parteru w budynku D-21

2. Utrzymanie zimowe budynków i ich otoczenia

W okresie zimowym zdarzają się obfite opady śniegu, zalegające później na drogach, chodnikach czy miejscach parkingowych. Dla większości osób jest to zazwyczaj niewielka krótkotrwała bariera, ale dla osób z trudnościami w przemieszczaniu się może stanowić istotne utrudnienie w poruszaniu się po terenie Uczelni, a nawet je uniemożliwić.

Zalegający śnieg może być trudnością w szczególności dla osoby z dzieckiem w wózku, osób starszych, osób z niepełnosprawnością ruchową, osób niewidomych. Mając to na uwadze, przygotowaliśmy poniższe wytyczne utrzymania zimowego.

2.1 Utrzymanie chodników

Za prawidłowo odśnieżony możemy uznać chodnik, na którym pokrywa śnieżna została usunięta do nawierzchni chodnika w pasie o szerokości min. 110 cm, a jeżeli chodnik jest węższy – na całej jego szerokości (rys. 1). Odśnieżenie takiej powierzchni pozwoli każdej osobie poruszać się po chodniku bezpiecznie, bez narażania własnego życia czy zdrowia. Umożliwi również komfortowe opuszczenie samochodu lub innego środka transportu.

Pozostawienie warstwy śniegu (rys. 2) uniemożliwia lub znacznie utrudnia poruszanie się po chodniku i jego opuszczenie. Podczas opadów śniegu należy zadbać, aby na chodniku nie tworzyła się gruba warstwa, która jest znacznie trudniejsza do usunięcia w późniejszym czasie.

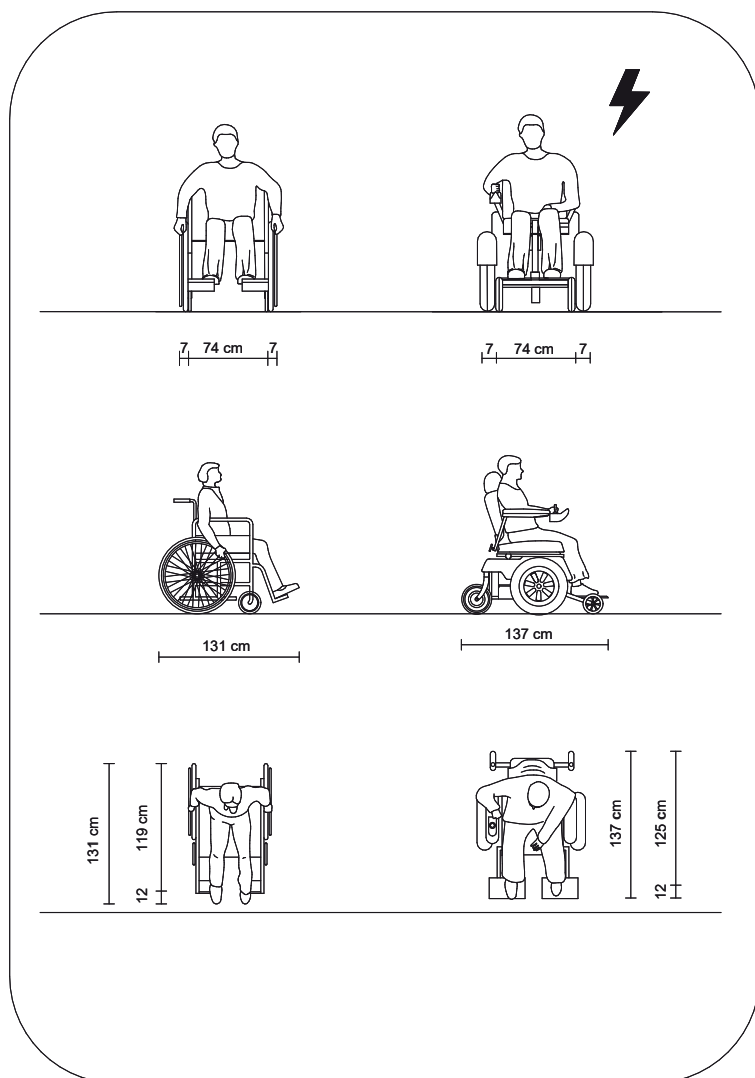
Rys. 1 Prawidłowo odśnieżony chodnik

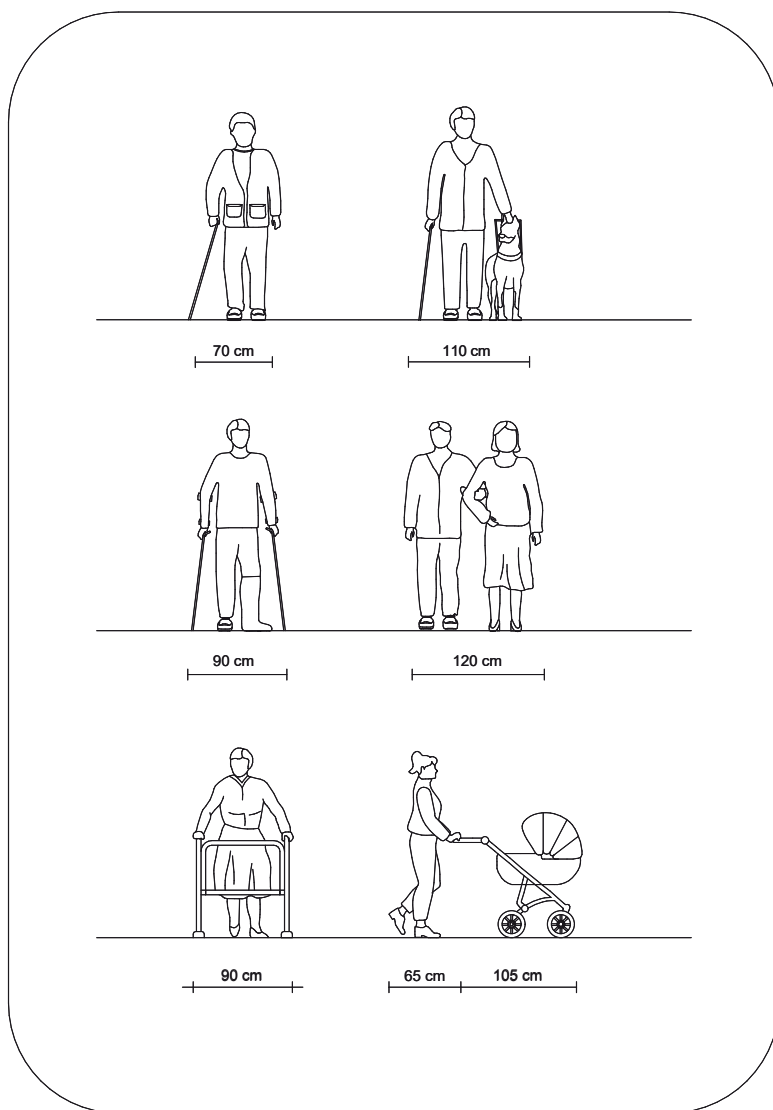
Rys. 2 Nieprawidłowo odśnieżony chodnik

W czasie roztopów należy pamiętać o usunięciu błota powstającego z pozostałości śniegu i piasku. Takie błoto grozi poślizgnięciem się, np. osoby poruszającej się o kulach, zaś osoby na wózkach moczą i brudzą ręce oraz ubrania, napędzając wózek.

Poniżej przedstawiamy schematy pokazujące, jakiej szerokości chodnika potrzebują osoby do sprawnego przemieszczania się.

Rys. 3 Wymiary przestrzeni niezbędne dla osób poruszających się na wózku manualnym i wózku elektrycznym

Rys. 4 Szerokości chodnika dla osób z różnymi trudnościami w przemieszczaniu się

2.2 Utrzymanie przejść dla pieszych

To newralgiczny punkt zimowego utrzymania dróg i chodników, ponieważ za utrzymanie drogi i chodnika często odpowiadają inne podmioty niż Uczelnia. Mamy tego świadomość, dlatego zwracamy Państwa uwagę, iż zarówno w dojeździe do przejścia, jak i w części jezdni bezpośrednio przylegającej do chodnika nie powinien zalegać śnieg (rys. 5).

Rys. 5 Niewłaściwie utrzymane przejście dla pieszych

Przejście pozostawione pieszym w sytuacji, gdy zbierze się zaspą powinno być nie węższe niż 150 cm. Śnieg powinien być w całości usunięty z dościa oraz z części jezdni przylegającej do krawężnika, w taki sposób, by była widoczna nawierzchnia. Takie odśnieżenie pozwala przejść chociażby rodzicowi prowadzącemu wózek z dzieckiem lub osobie korzystającej z wózka na zakupy, a w szczególności osobie poruszającej się na wózku czy o kulach (rys.6).

Rys. 6 Prawidłowo odśnieżone przejście dla pieszych

Jeżeli na terenie przyległym do budynków występują skrzyżowania ciągów komunikacyjnych, należy odśnieżać każdy narożnik takiego skrzyżowania. Taki sposób odśnieżania umożliwi przejście każdej osobie, bez konieczności brodzenia w śniegu czy błocie pośniegowym.

W sytuacji, kiedy na chodnikach występują obniżenia krawężników, które nie są przejściami dla pieszych, ale mają zapewnić wejście na chodnik, należy je odśnieżyć tak samo jak przejście dla pieszych (rys. 8).

Rys. 7 Nieprawidłowo odśnieżone skrzyżowanie ciągów komunikacyjnych

Rys. 8 Prawidłowo odśnieżone skrzyżowanie ciągów komunikacyjnych

2.3 Utrzymanie miejsc parkingowych

Na terenie przyległym do budynków znajdują się miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. Dla tej grupy osób zimą auto może być głównym środkiem transportu. Dlatego należy zadbać o odśnieżenie nie tylko tych miejsc, ale także dojścia z parkingu do chodnika, a następnie do wejścia głównego do budynku – zgodnie ze schematem przedstawiającym poprawne odśnieżenie. Przestrzeń zaznaczona zielonym kolorem na rys. 10. powinna mieć szerokość min. 100 cm, mierząc od samochodu.

Nierzadko w wyniku odśnieżania chodnika przyzmy śniegu zalegają bezpośrednio przy lub nawet na miejscach parkingowych. Dlatego należy odśnieżać chodniki w taki sposób, by usunięte zwały śniegu znajdowały się po przeciwnej stronie chodnika.

Poprawne odśnieżenie miejsca parkingowego dla osoby z niepełnosprawnością powinno zapewniać możliwość wysiadania po stronie pasażera, jak i kierowcy. Należy pamiętać o usunięciu śniegu do samej nawierzchni parkingu. W ten sposób ograniczymy potencjalne zagrożenie wywrócenia się osoby, np. poruszającej się o kulach. Jeśli nie usuniesz śniegu w sposób opisany powyżej, osoba kierująca samochodem może mieć problem z opuszczeniem auta, ponieważ śnieg może utrudnić lub uniemożliwić np. podparcie się kulą.

Rys. 9 Nieprawidłowo odśnieżone miejsce parkingowe

Rys.10 Prawidłowo odśnieżone miejsce parkingowe

2.4 Utrzymanie zimowe dojść do budynków i ich okolic – lista kontrolna

Aby mieć pewność, że prace związane z utrzymaniem terenów przyległych do budynków są wykonywane prawidłowo, warto skorzystać z poniższej listy i przy pierwszych opadach śniegu sprawdzić, czy faktycznie osoby odpowiedzialne za odśnieżanie zabezpieczyły potrzeby wszystkich użytkowników i użytkowników.

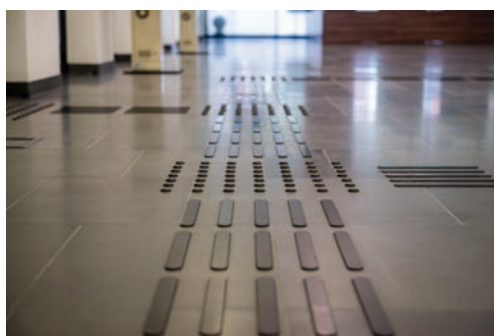
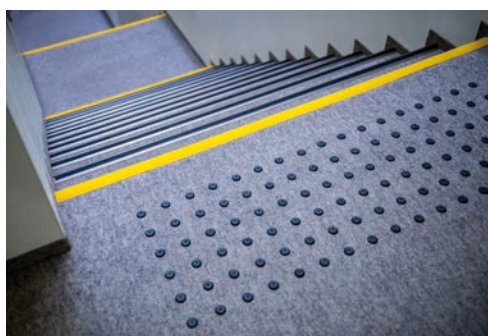
lp.	pytanie	tak	nie	uwagi
1	Czy odśnieżone pole chodnika ma minimum 110 cm szerokości. Jeżeli chodnik jest węższy, to czy na całej szerokości?			
2	Czy powierzchnia chodnika odśnieżona jest do nawierzchni?			
3	Czy odrzucony śnieg nie blokuje możliwości opuszczenia chodnika w dowolnej jego długości?			
4	Czy w obrębie miejsc wyznaczonych do opuszczenia chodnika (np. przejście dla pieszych) jest usunięty śnieg.			
5	Czy w obrębie obniżenia krawężnika jest usunięty śnieg w sposób umożliwiający przejście?			
6	Czy miejsce postojowe dla osoby z niepełnosprawnościami jest odśnieżone?			
7	Czy odśnieżenie miejsca postojowego zapewnia możliwość wysiadania kierowcy?			

lp.	pytanie	tak	nie	uwagi
8	Czy odśnieżenie miejsca postojowego zapewnia możliwość wysiadania pasażera?			
9	Czy odśnieżenie miejsca postojowego zapewnia możliwość skorzystania z bagażnika?			
10	Czy droga pomiędzy miejscem postojowym a budynkiem jest odśnieżona?			

3. Utrzymanie infrastruktury służącej zapewnianiu dostępności w budynkach

Politechnika Wrocławska stara się uwzględniać wymagania dostępności w realizowanych inwestycjach, modernizacjach i remontach oraz w wyposażaniu obiektów w infrastrukturę techniczną i technologiczną. W tym kontekście warto wymienić m.in.:

- ścieżki prowadzące oraz pola uwagi (fot. 2),
- podjazdy i rampy,
- platformy przyschodowe,
- podnośniki i windy,
- systemy wspomagające słyszenie, w tym pętle indukcyjne,
- tyflografiki i oznaczenia w alfabecie Braille'a,
- tablice informacyjne (fot. 1-5),
- nawierzchnie antypoślizgowe,
- oznaczenia wizualne, dotykowe lub głosowe w miejscach, które mogą stwarzać zagrożenie,
- krzesła i materace ułatwiające ewakuację.

Fot. 2 Ścieżki prowadzące i pola uwagi w Budynku D-21

System wspomagający słyszenie

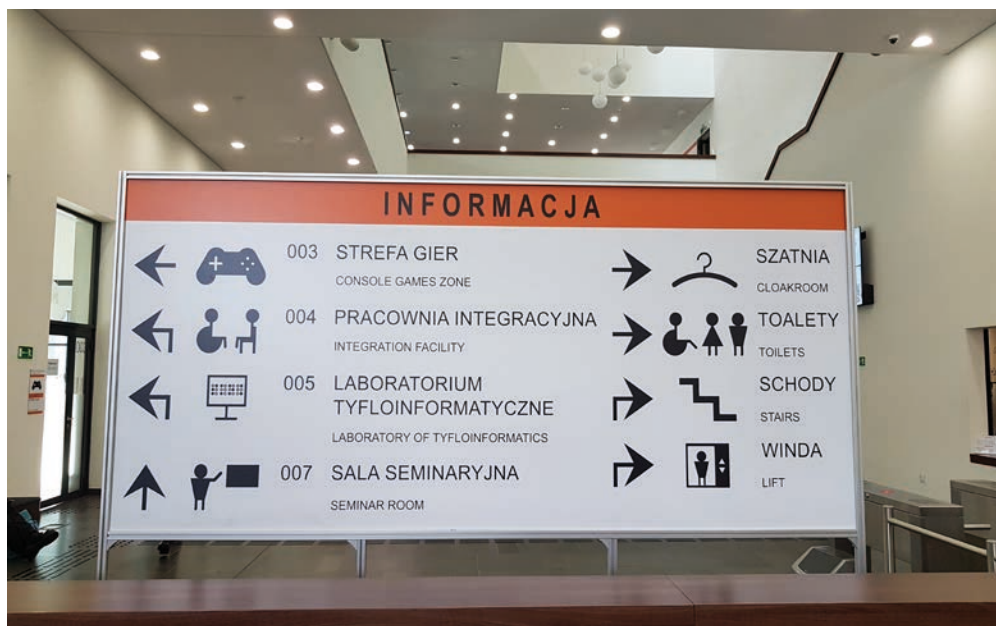
zestaw urządzeń, które bezprzewodowo przekazują dźwięki bezpośrednio do aparatu słuchowego osoby słabosłyszącej eliminując jednocześnie hałasy z otoczenia. Najczęściej stosowane systemy to pętla indukcyjna i system FM. Urządzenia te różnią się sposobem przesyłania dźwięku na większą odległość.

Samo pojawienie się wskazanych wyżej rozwiązań nie gwarantuje pełnej dostępności. Są to rozwiązania i przedmioty, które się zużywają, jak na przykład taśmy kontrastowe na dużych szklanych powierzchniach, czy wymalowane miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami. Inne, np. platformy przyschodowe, ulegają awariom lub przestają być dostępne, na przykład w wyniku zmiany organizacji przestrzeni. Przykładem może być zmiana ustawienia krzeseł w poczekalni tak, że zawężyła to szerokość korytarza, a przez to uniemożliwia swobodne przemieszczanie się osoby na wózku elektrycznym lub poruszającej się przy wsparciu białej laski.

Z drugiej strony rozwiązania te służą często wąskiemu gronu użytkowników, przez co zarządcy oraz właściciele budynków nie otrzymują bieżącej informacji o stanie poszczególnych elementów infrastruktury. O jej sprawnym (lub niesprawnym) działaniu często dowiadujemy się, gdy pojawia się użytkownik, np. osoba na wózku chcąc skorzystać z platformy przyschodowej lub osoba niedosłysząca chcąc skorzystać z pętli indukcyjnej.

Dla uniknięcia takich sytuacji przygotowaliśmy listy sprawdzające, w których uwzględniliśmy infrastrukturę służącą zapewnianiu dostępności, a którą możesz mieć w budynku przez siebie zarządzanym lub w jego najbliższym otoczeniu.

Zalecamy, aby przynajmniej raz w semestrze sprawdzić wszystkie elementy mogące mieć znaczenie dla dostępności budynków i ich otoczenia. Dzięki temu osoby kształcące się na Uczelni, jej pracownicy i pracowniczki, kontrahenci oraz okazjonalni użytkownicy i użytkowniczki infrastruktury uczelnianej będą mogli korzystać z obiektów samodzielnie.

Fot. 3 Tablica informacyjna w Budynku D-21

3.1 Utrzymanie infrastruktury służącej zapewnieniu dostępności w budynkach - lista sprawdzająca

Proponowana poniżej lista sprawdzająca do monitorowania stanu infrastruktury została opracowana na podstawie obowiązujących krajowych aktów prawnych, wewnętrznych regulacji Uczelni oraz standardów i dobrych praktyk, w szczególności:

- minimalnych wymagań określonych w art. 6 Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi

potrzebami w obszarze dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240 t.j.), <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220002240/O/D20222240.pdf>,

- Standardu dostępności architektoniczno-urbanistycznej Politechniki Wrocławskiej, <https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/standardy-dostepnosci-pwr/standard-dostepnosci-architektonicznej>,
- Standardu projektowania informacji wizualnej Politechniki Wrocławskiej, <https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/standardy-dostepnosci-pwr/standard-projektowania-informacji-wizualnej>,
- Standardów projektowania budynków dla osób z niepełnosprawnościami, <https://budowlaneabc.gov.pl/standardy-projektowania-budynkow-dla-osob-niepelnosprawnych/>.

Narzędzie to nie ma służyć pełnemu audytowi dostępności architektonicznej budynku, który warto powierzyć profesjonalnemu podmiotowi. Wykaz takich podmiotów znajdziesz np.:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/certyfikacja-dostepnosci/wykaz-podmiotow/>.

Lista jest narzędziem pomocniczym do bieżącego wewnętrznego monitorowania przestrzeni architektonicznej i urbanistycznej PWR oraz do ustrukturyzowania wniosków z przeprowadzonego monitoringu. Dlatego nie zawsze twierdzenia w niej zawarte są bardzo precyzyjne, a wymiary dokładne. Zdajemy sobie sprawę, że określenie „w dobrym stanie” może być subiektywne, ale w takiej sytuacji zdajemy się na wiedzę i doświadczenie osób zarządzających budynkami na co dzień. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby w razie potrzeby

i zmieniających się standardów i wytycznych prawnych rozwijać tę listę i ją precyzować.

Wersja elektroniczna omawianego narzędzia dostępna jest pod adresem: <https://ddo.pwr.edu.pl/>.

Fot. 4 Oznakowanie toalet w budynku C-13

W razie wątpliwości możesz się skonsultować z koordynatorką ds. dostępności architektonicznej Politechniki Wrocławskiej

Natalią Ratajczak-Szponik

bezpośrednio: bud. D-21, pok. 5, tel. 71 320 36 49

e-mail: natalia.ratajczak-szponik@pwr.edu.pl.

Informacje o aktualnym stanie dostępności budynków PWr uzyskasz:

- na stronie: <https://dostepnosc.pwr.edu.pl/dostepnosc-architektoniczna/stan-dostosowania-obiektow-pwr> oraz
- w deklaracjach dostępności, których katalog znajdziesz na stronie: https://dostepnosc.pwr.edu.pl/dostepnosc_cyfrowa/deklaracje-dostepnosci.

Fot. 5 Tabliczka informacyjna przy wejściu do pomieszczenia w budynku C-13

Lista sprawdzająca utrzymanie infrastruktury służącej zapewnieniu dostępności w budynkach

Uwaga:

W kolumnie “uwagi” uwzględnij np. wszystkie niesprawne urządzenia, szczegółowo opisz usterki oraz odstępstwa od standardów przyjętych na PWr.

W kolumnie “nie dotyczy” (nd.) zaznacz te rozwiązania, których nie ma w budynku, dla którego sporządzasz raport.

1	OTOCZENIE BUDYNKU, DOJŚCIE ORAZ WEJŚCIE DO BUDYNKU				
1.1	Komunikacja prywatna	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
1.2.1	W odległości maksymalnie 50 m od budynku zostały wyznaczone miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.				
1.2.2	Wymiary oraz oznaczenie miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami są zgodne z obowiązującym prawem.				

1.2.5	Miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami są w dobrym stanie, np. farba pokrywająca miejsce pozwala na jego identyfikację, nawierzchnia nie posiada uszkodzeń uniemożliwiających opuszczenie pojazdu itp.				
1.2	Dojście i wejście do budynku	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
1.2.1	Ciągi komunikacyjne prowadzące do budynku nie zostały zawężone np. słupkami, kwietnikami lub innymi elementami wyposażenia.				
1.2.2	Ścieżki prowadzące i pola uwagi dla osób niewidomych są w dobrym stanie, np. nie mają ubytków, są dobrze wyczuwalne dla osób z nich korzystających.				
1.2.3	Kratki odwodnieniowe i inne ażurowe konstrukcje nie są uszkodzone i nie stwarzają zagrożenia dla pieszego.				
1.2.4	Nawierzchnia ciągu pieszego prowadzącego do budynku jest w dobrym stanie technicznym i posiada obniżone krawężniki.				
1.2.5	Ścieżki rowerowe na terenie i w bezpośrednim otoczeniu Uczelni są odseparowane od części pieszej za pomocą pasa zieleni lub niskiego krawężnika.				

1.2.6	Wszystkie furtki i bramy prowadzące do budynku mają szerokość min. 0,9 m.				
1.3	Wejście do budynku	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
1.3.1	Przynajmniej jedno wejście do budynku jest dostosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami, a dostęp do niego nie jest utrudniony np. przez zaparkowane samochody czy inne przeszkody.				
1.3.2	Do wejścia dostosowanego dla osób w niepełnosprawnościach prowadzą drogowskazy, które są usytuowane we właściwych miejscach (doprowadzają do celu), na odpowiedniej wysokości, są czytelne i w dobrym stanie.				
1.3.3	Jeżeli wejście jest po pochylni to nawierzchnia tej pochylni jest w dobrym stanie i jest z materiału antypoślizgowego.				
1.3.4	Na początku i końcu pochylni jest zachowana przestrzeń manewrową 1,5 m x 1,5 m.				
1.3.5	Żadne elementy (np. roślinność, elementy budynku itp.) nie zawężają szerokości pochylni oraz powierzchni manewrowej.				

1.3.6	Platforma przyschodowa lub podnośnik dźwigowy przy wejściu do budynku są sprawne.				
1.3.7	Urządzenia przywoławcze dla obsługi platformy przyschodowej lub podnośnika dźwigowego są sprawne.				
1.3.8	Personel w budynku został przeszkolony z obsługi urządzeń zastosowanych przy wejściu do budynku oraz urządzeń przywoławczych.				
1.3.9	Na przystanku początkowym i końcowym platformy przyschodowej lub podnośnika dźwigowego zachowano przestrzeń manewrową min. 1,5 x 1,5 m.				
1.3.10	Jeżeli do wejścia prowadzą schody to są one wyposażone w poręcze na dwóch wysokościach.				
1.3.11	Nawierzchnia schodów jest w dobrym stanie i jest antypoślizgowa.				
1.3.12	Przy drzwiach wejściowych zachowana jest przestrzeń manewrowa min. 1,5 x 1,5 m.				
1.3.13	Klamki drzwi są łatwe w użyciu i nie wymagają ruchu obrotowego.				
1.3.14	Drzwi wejściowe, które są przeszklone posiadają oznakowanie, np. zmatowienie w każdym skrzydle lub kontrastowe oznaczenia.				

1.3.15	<p>Przed drzwiami wejściowym nie ma wycieraczek, skrobaczek, kratek, stoperów lub innych elementów wystających powyżej poziomu nawierzchni.</p> <p>Uwaga: Dopuszczalne są wycieraczki systemowe, zlicowane z podłożem o różnicy wysokości względem posadzki max. 0,01 m.</p>				
1.3.16	<p>Domofon przy wejściu do budynku jest umieszczony na odpowiedniej wysokości (przyciski pomiędzy 0,8 -1,1 cm) i blisko drzwi, tak aby osoba z trudnościami w poruszaniu zdążyła otworzyć drzwi po zwolnieniu blokady).</p>				
1.3.17	<p>Domofon przy wejściu do budynku działa sprawnie.</p>				
1.3.18	<p>Rozwiązania zapewniające dostępność zastosowane w obrębie wejścia do budynku, np. kontrastowe oznaczenia schodów, wejścia, pola uwagi itp. są w dobrym stanie.</p>				
1.3.19	<p>Ścieżki i pola uwagi dla osób niewidomych prowadzą do otwartego skrzydła drzwi wejścia głównego. Skrzydło to nie jest zamykane okresowo, np. zimą.</p>				

2	WNĘTRZE BUDYNKU OGÓLNE				
2.1	Rozwiązania wewnątrz budynku zapewniające dostęp osobom głuchym i słabosłyszącym	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
2.1.1	Pętle indukcyjne lub inne urządzenia wspomagające słyszenie zlokalizowane w budynku są sprawne.				
2.1.2	Pracownicy są przeszkoleni do obsługi pętli indukcyjnych lub innych urządzeń wspomagających słyszenie.				
2.1.3	W budynku można korzystać z usługi zdalnego tłumaczenia na język migowy.				
2.1.4	Pracownicy są przeszkoleni do obsługi urządzeń oraz zainicjowania usługi zdalnego tłumaczenia na język migowy.				
2.2	Rozwiązania wewnątrz budynku zapewniające dostęp osobom niewidomym i słabowidzącym.	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
2.2.1	Kontrastowe oznakowania drzwi są w dobrym stanie, np. nie ma w nich ubytków i przerw lub nie są przemalowane na kolory, które nie zapewniają kontrastu.				

2.2.2	Ścieżki naprowadzające i pola uwagi dla osób niewidomych w budynku są w dobrym stanie, np. nie mają ubytków, są wyczuwalne dla osób z nich korzystających.				
2.2.3	Wszystkie pomieszczenia w budynku są opisane w alfabecie Braille'a, a oznakowanie jest aktualne i czytelne.				
2.2.4	Przyciski w windach są opisane w alfabecie Braille'a, a oznakowanie jest czytelne.				
2.2.5	Kontrastowe oznaczenia schodów, progów, obniżień sufitu są czytelne i w dobrym stanie.				
2.2.6	Kontrastowe oznaczenia szklanych powierzchni np. drzwi, ścian itp. są czytelne i w dobrym stanie?				
2.2.7	Tyflomapy i inne oznaczenia dotykowe w budynku są aktualne i w dobrym stanie.				
2.2.8	Zastosowane w budynku inne rozwiązania, np. znaczniki dźwiękowe wspomagające nawigację osoby niewidomej lub słabowidzącej zawierają aktualne informacje i są w dobrym stanie technicznym.				

2.3	Rozwiązania wewnątrz budynku zapewniające dostęp osobom z trudnościami w przemieszczaniu się	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
2.3.1	Osoby z trudnościami w poruszaniu się, w tym osoby na wózkach mają dostęp do wszystkich kondygnacji w budynku.				
2.3.2	Podnośniki dźwigowe, platformy przyschodowe, rampy rozkładane lub inne rozwiązania zastosowane w budynku są sprawne. W ich obrębie zapewniona jest przestrzeń manewrowa min. 1,5 x 1,5 m.				
2.3.3	Zamontowane urządzenia przywoławcze dla obsługi dźwigu, platformy i inne są sprawne.				
2.3.4	Personel został przeszkolony z obsługi podnośników dźwigowych, platform przyschodowych, ramp rozkładanych oraz urządzeń przywoławczych zastosowanych w budynku.				
2.3.5	Na każdej kondygnacji budynku jest toaleta dla osób z niepełnosprawnościami.				
2.3.6	Wszystkie elementy wyposażenia toalety dla osób z niepełnosprawnościami, np. pochwyty przy urządzeniach sanitarnych, są bezpiecznie zamontowane, łatwo się otwierają i zamykają.				

2.3.7	Toalety dla osób z niepełnosprawnościami nie pełnią również innej funkcji, np. magazynku sprzętu do sprzątania.				
2.3.8	Toalety dla osób z niepełnosprawnościami są zamykane na klucz. Napisz z jakiego powodu.				
2.3.9	W toaletach dla osób z niepełnosprawnościami zapewniono przestrzeń manewrową min. 1,5 x 1,5 m.				
2.3.10	W toaletach, z których korzystają osoby z niepełnosprawnościami znajdują się systemy przywoławcze.				
2.3.11	Schodolaz, który jest w budynku ma naładowane baterie, jest sprawny, a personel potrafi go używać.				
2.4	Urządzenie ciągów komunikacyjnych poziomych	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
2.4.1	Wykładziny, dywany i wycieraczki są na stałe przymocowane do podłoża.				
2.4.2	Meble lub inne sprzęty nie zawężają ciągów komunikacyjnych poniżej 0,9 m.				
2.4.3	Gabloty lub inne sprzęty zawieszane na ścianach odstają od ściany nie więcej niż 0,1 m.				

2.4.4	Tablice informacyjne i drogowskazy zastosowane w budynku są wykonane zgodnie ze standardem projektowania informacji wizualnej na PWr.				
2.4.5	Tablice informacyjne i drogowskazy zastosowane w budynku są aktualne, czytelne i w dobrym stanie.				
2.4.6	Górne krawędzie tablic informacyjnych wyświetlające lub zawierające tekst drukowany są umieszczone na wysokości max. 1,6 m od podłoża (na wysokości oczu).				
2.4.7	Sposób oświetlenia tablic informacyjnych nie utrudnia ich odczytywania, np. nie odbija światła dziennego, czy sztucznego oświetlenia (odnotuj szczegółowe przypadki odstępstw).				
2.5	Komunikacja pionowa w budynku	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
2.5.1	Komunikaty głosowe zastosowane w windach działają i podają prawidłowe informacje.				
2.5.2	Poręcze zamontowane w windach są kontrastowe w stosunku do ścian i mają okrągły lub owalny przekrój.				

2.5.3	Poręcze zamontowane w windach są dobrze zamocowane i są w dobrym stanie.				
2.5.4	W windach z przestrzenią manewrową mniejszą niż 1,5 x 1,5 m są zamontowane lustra. Lustra są w dobrym stanie.				
2.5.5	Kontrastowe oznaczenia na schodach (przynajmniej pierwszy i ostatni stopień) mają 0,05 m szerokości na stopnicy i podstopnicy i są w dobrym stanie.				
2.5.6	Po obu stronach schodów są poręcze o przekroju koła lub owalu.				
2.5.7	Poręcze po obu stronach schodów są w dobrym stanie.				
2.5.8	Pola ostrzegawcze sygnalizujące zmianę poziomów zastosowane na początku i na zakończeniu biegu schodowego są w dobrym stanie.				
3	DOSTĘPNOŚĆ POMIESZCZEŃ W BUDYNKU				
3.1	Portiernia, szatnia, inne miejsca obsługi	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
3.1.1	Lada w miejscu obsługi jest obniżona na odcinku o długości min. 0,9 m do wysokości max. 0,9 m (zalecane 0,7 - 0,8 m).				

3.1.2	Osoby po obu stronach lady znajdującej się w miejscu obsługi widzą się nawzajem zarówno stojąc, jak i siedząc (np. na wózku).				
3.1.3	Pętle indukcyjne lub inne urządzenia wspomagające słyszenie, w które wyposażone są miejsca obsługi, w tym portiernia i punkt informacyjny działają sprawnie.				
3.1.4	Pracownicy portierni, szatni i innych miejsc obsługi są przeszkoleni z obsługi pętli indukcyjnej lub innych urządzeń wspomagających słyszenie.				
3.2	Dziekanat, miejsce obsługi studentów: (1....2.... w przypadku kilku - skopiuj wiersze)	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
3.2.1	W budynku znajduje się dziekanat lub inne miejsce obsługi studentów.				
3.2.2	Drzwi prowadzące do miejsca obsługi studentów w świetle ościeżnicy mają szerokość min. 0,9 m i wysokość min. 2,0 m. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych, pojedyncze skrzydło ma min. 0,9 m.				
3.2.3	Drzwi prowadzące do miejsca obsługi otwierają się lekko, bez konieczności użycia dużej siły.				

3.2.4	Klamki drzwi prowadzących do miejsca obsługi działają sprawnie i nie wymagają użycia znacznej siły.				
3.2.5	Klamki i włączniki w dziekanacie lub innych miejscach obsługi studentów zamontowano na wysokości 0,8-1,1 m od poziomu posadzki.				
3.2.6	Osoba pracująca w dziekanacie lub innym miejscu obsługi jest widoczna zarówno dla osoby stojącej, jak i siedzącej.				
3.2.7	Przestrzeń manewrowa przy ladzie, czy kontuarze ma wymiary min. 1,5 x 1,5 m.				
3.2.8	Lada, czy kontuar jest obniżona na odcinku o długości co najmniej 0,9 m do wysokości max. 0,9 m (zalecane 0,7 - 0,8 m).				
3.2.9	Miejsce pod blatem lady ma wymiary co najmniej: 0,4 m głębokości; 0,9 m szerokości.				
3.2.10	Dodatkowe oświetlenie w miejscu obsługi studenta działa sprawnie.				
3.2.11	Pętla indukcyjna lub inne stacjonarne urządzenie wspomagające słyszenie zlokalizowane w miejscu obsługi studenta są sprawne.				

3.2.12	Osoby pracujące w dziekanacie są przeszkolone z obsługi pętli indukcyjnej lub innych stacjonarnych urządzeń wspomagających słyszenie.				
3.2.13	W miejscu obsługi można korzystać z usługi zdalnego tłumaczenia na język migowy?				
3.2.14	Osoby pracujące w dziekanacie są przeszkolone z obsługi urządzeń oraz zainicjowania usługi zdalnego tłumaczenia na język migowy.				
3.3	Sala wykładowa (1....2.... w przypadku kilku - skopiuj wiersze)	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
3.3.1	Drzwi do pomieszczenia mają co najmniej szerokość 0,9 m i wysokość 2,0 m w świetle ościeżnicy.				
3.3.2	Klamki i włączniki zamontowano na wysokości 0,8 - 1,1 m od poziomu posadzki.				
3.3.3	Osoba z niepełnosprawnością, np. poruszająca się na wózku lub z psem asystującym, może zająć dowolne miejsce na sali wykładowej.				
3.3.4	Osoba prowadząca zajęcia jest widoczna zarówno dla osoby stojącej, jak i siedzącej.				

3.3.5	Jeśli osoba z niepełnosprawnością nie może usiąść na dowolnie wybranym miejscu, w sali wyznaczone jest miejsce dla niej dostępne.				
3.3.6	W miejscu dla osoby z niepełnosprawnością oraz przed tablicą zapewniona jest wolna przestrzeń manewrowa min. 1,5 x 1,5 m.				
3.3.7	Blat w miejscu wyznaczonym dla osoby z niepełnosprawnością jest na wysokości 0,7 - 0,8 m.				
3.3.8	Miejsce pod blatem ma wymiary co najmniej: 0,6 m głębokości i 0,9 m szerokości.				
3.3.9	Dodatkowe oświetlenie miejsca wyznaczonego dla osoby z niepełnosprawnością jest sprawne.				
3.3.10	Scena, katedra lub inne podwyższenie jest dostępne dla osoby na wózku. Jeśli do zapewnienia jego dostępności służy urządzenie, np. typu rollrampa lub platforma to urządzenie jest sprawne, a personel potrafi je obsłużyć.				
3.4	Sala ćwiczeniowa (1....2.... w przypadku kilku - skopiuj wiersze)	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
3.4.1	Drzwi do pomieszczenia mają co najmniej szerokość 0,9 m i wysokość 2,0 m w świetle ościeżnicy.				

3.4.2	Klamki i włączniki zamontowano na wysokości 0,8 - 1,1 m od poziomu posadzki.				
3.4.3	Osoba prowadząca zajęcia jest widoczna zarówno dla osoby stojącej, jak i siedzącej.				
3.4.4	Przestrzeń manewrowa w sali umożliwia swobodne przemieszczanie się po sali osoby poruszającej się na wózku (min. 1,5 x 1,5 m).				
3.4.5	Blat lub biurko, przy którym siedzą studenci ma 0,7 - 0,8 m wysokości.				
3.4.6	Miejsce pod blatem lub biurkiem ma min. 0,6 m głębokości i 0,9 m szerokości.				
3.4.7	Miejsce wyznaczone dla osoby z niepełnosprawnością jest dobrze oświetlone.				
3.4.8	Sala ćwiczeniowa jest wyposażona w pętlę indukcyjną lub inne urządzenie wspomagające słyszenie.				
3.4.9	Osoby prowadzące zajęcia są przeszkolone z obsługi pętli indukcyjnej lub innych urządzeń wspomagających słyszenie.				
3.4.10	Podwyższenie znajdujące się w pomieszczeniu jest dostępne dla osoby na wózku. Jeśli do zapewnienia jego dostępności służy urządzenie, np. typu rollrampa lub platforma to urządzenie jest sprawne, a personel potrafi je obsłużyć.				

3.5	Laboratorium (1....2.... w przypadku kilku - skopiuj wiersze)	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
3.5.1	Drzwi do pomieszczenia mają co najmniej szerokość 0,9 m i 2,0 m wysokości w świetle ościeżnicy.				
3.5.2	Klamki i włączniki zamontowano na wysokości 0,80 - 1,1 m od poziomu posadzki.				
3.5.3	Osoba prowadząca zajęcia jest dobrze widoczna zarówno dla osoby stojącej, jak i siedzącej.				
3.5.4	Przestrzeń manewrowa umożliwia swobodne przemieszczanie się po laboratorium osoby poruszającej się na wózku (min. 1,5 x 1,5 m).				
3.5.5	Błat lub biurko, przy którym siedzą studenci jest na wysokości 0,7 - 0,8 m.				
3.5.6	Miejsce pod blatem, biurkiem ma wymiary min. 0,6 m głębokości i 0,9 m szerokości.				
3.5.7	Oświetlenie miejsca wyznaczonego dla osoby z niepełnosprawnością działa sprawnie.				

3.5.8	Pętlę indukcyjna lub inne urządzenie wspomagające słyszenie zastosowanie w laboratorium działa sprawnie.				
3.5.9	Osoby prowadzące zajęcia w laboratorium są przeszkolone z obsługi pętli indukcyjnej lub innych urządzeń wspomagających słyszenie.				
3.5.10	Wyposażenie laboratorium uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami, np. podest przy stole laboratoryjnym dla osoby na wózku, dźwiękowa waga laboratoryjna dla osoby słabowidzącej.				
3.6	Biblioteka, czytelnia	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
3.6.1	Dojście do stanowiska bibliotekarza jest oznaczone dotykowo (ścieżki prowadzące, pola uwagi), a oznaczenia są w dobrym stanie.				
3.6.2	Drzwi do pomieszczeń bibliotecznych (np. wypożyczalnia, czytelnia) mają min. 0,9 m szerokości i 2,0 m wysokości w świetle ościeżnicy.				
3.6.3	Klamki i włączniki zamontowano na wysokości 0,8 - 1,1 m od poziomu posadzki.				
3.6.4	Stanowisko bibliotekarza jest zlokalizowane w pobliżu wejścia.				

3.6.5	Stanowisko bibliotekarza jest wyróżnione przez elementy architektury, np. kontrast kolorystyczny.				
3.6.6	Lada lub kontuar na stanowisku bibliotekarza jest obniżona na odcinku o długości co najmniej 0,9 m do wysokości maksymalnej 0,9 m (zalecane 0,7 - 0,8 m).				
3.6.7	Przestrzeń manewrowa przy stanowisku bibliotekarza wynosi min. 1,5 x 1,5 m.				
3.6.8	Bibliotekarz jest widoczny zarówno dla osoby stojącej, jak i siedzącej.				
3.6.9	Korytarze, przejścia między półkami oraz między biurkami w czytelnicy mają szerokość co najmniej 1,2 m (nie dotyczy to przewężeń do szerokości 0,9 m na długości do 0,5 m).				
3.6.10	W przypadku zmiany kierunku korytarza o 90 stopni zapewniona jest przestrzeń wystarczająca do manewru wózkiem min. 1,5 x 1,5 m).				
3.6.11	Przestrzeń manewrowa w bibliotece umożliwia swobodne przemieszczanie się po sali osoby poruszającej się na wózku (min. 1,5 x 1,5 m).				
3.6.12	Blat, biurko do pracy (np. stanowisko komputerowe) ma wysokość min. 0,6 - 0,8 m lub możliwa jest zmiana jego położenia.				

3.6.13	Miejsce pod blatem, biurkiem do pracy ma wymiary min. 0,6 m głębokości i 0,9 m szerokości.				
3.6.14	Blat, biurko do pracy jest na wysokości 0,6 – 0,8 m.				
3.6.15	Dodatkowe oświetlenie miejsca do pracy (np. stanowiska komputerowego) jest sprawne.				
3.6.16	Stanowisko bibliotekarza jest wyposażone w stanowiskową pętlę indukcyjną lub inne urządzenie wspomagające słyszenie.				
3.6.17	Bibliotekarze są przeszkoleni z obsługi pętli indukcyjnej lub innych urządzeń wspomagających słyszenie				
3.6.18	W bibliotece jest wyznaczone miejsce do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych wyposażone w sprzęt lub oprogramowanie dostosowane, powiększalnik, itp.)				
3.6.19	Miejsce do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych jest oznaczone zgodnie ze Standardem projektowania informacji wizualnej na PWr.				
3.6.20	Przestrzeń manewrowa obok miejsca do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych wynosi min. 1,5 x 1,5m.				

3.6.21	Blat lub biurko w miejscu do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych ma wysokość min. 0,6 - 0,8 m.				
3.6.22	Miejsce pod blatem lub biurkiem w miejscu do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych ma wymiary min. 0,6 m głębokości i 0,9 m szerokości.				
3.6.23	Dodatkowe oświetlenie w miejscu do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych jest sprawne.				
3.6.24	Sprzęt i oprogramowanie znajdujące się w miejscu do samodzielnej adaptacji materiałów dydaktycznych działa sprawnie.				
3.7	Prysznic: akademik, hala sportowa				
3.7.1	Prysznic bezprogowy umieszczony w łazience jest w dobrym stanie.				
3.7.2	Wymiary drzwi do kabiny w świetle ościeżnicy mają min. 0,9 m, działają sprawnie, a ich otwarcie nie wymaga dużej siły.				
3.7.3	Szerokość zamkniętej kabiny prysznica ma min. 1,5 m.				
3.7.4	Przed zamkniętą kabiną zapewniono powierzchnię manewrową o wymiarach min. 1,5 x 1,5 m.				
3.7.5	Baterie prysznicowe zamontowano na wysokości 0,8 - 0,9 m od poziomu posadzki.				

3.7.6	Deszczownica lub słuchawka prysznicowa ma regulację na wysokości 0,9 - 2,1 m od poziomu posadzki. W przypadku słuchawki prysznicowej, długość elastycznego węża wynosi min. 1,5 m.				
3.7.7	Siedzisko w kabinie prysznicowej ma wymiary: wysokość 0,45 - 0,48 m.				
3.7.8	Pod prysznicem znajduje się co najmniej jeden pochwyt na wysokości 0,8 m.				
3.7.9	Wszystkie urządzenia prysznicowe są dobrze zamocowane i działają sprawnie.				
3.7.10	Powierzchnia manewrowa przed kabiną prysznicową kabinowego niezamkniętego ma wymiary 0,9 x 1,2 m.				
3.7.11	Prysznic kabinowy niezamknięty ma minimalne wymiary 0,9 x 1,0 m.				
3.7.12	Prysznic kabinowy zamknięty ma minimalne wymiary 1,5 x 1,67 m.				
3.8	Szatnia sportowa				
3.8.1	Drzwi do szatni mają co najmniej szerokość 0,9 m i wysokość 2,0 m w świetle ościeżnicy.				
3.8.2	Klamki i włączniki zamontowano na wysokości 0,8 – 1,1 m od poziomu posadzki.				

3.8.3	Szatnia ma wystarczającą powierzchnię manewrową min. 1,5 x 1,5 m.				
3.8.4	Przynajmniej część wieszaków i szafek samoobsługowych znajduje się na wysokości do 1,1 m.				
3.8.5	Ławka w szatni ma wysokość 0,45 - 0,48 m.				
3.8.6	Wyposażenie szatni jest sprawne i bezpieczne w użyciu.				
4	INFORMACJE PRZECIWPOŻAROWE	Tak	Nie	Nd.	Uwagi, zapisy dodatkowe
4.1	Urządzenia przeciwpożarowe umieszczone w budynku (np. dotykowe plany ewakuacji, systemy świetlne, systemu informujące dźwiękowo o kierunku ewakuacji, krzesła ewakuacyjne itp.) są sprawne technicznie.				
4.2	Sprzęt wspierający osoby z trudnościami w samodzielnej ewakuacji (np. krzesła ewakuacyjne) jest rozmieszczony w budynku w pobliżu dróg ewakuacyjnych.				
4.3	Sprzęt wspierający osoby z trudnościami w samodzielnej ewakuacji jest sprawny technicznie.				

4.4	Na stronie internetowej DDO znajduje się aktualna informacja o rozmieszczeniu sprzętu wspierającego osoby z trudnościami w samodzielnej ewakuacji.				
4.5	Osoby pracujące w obiekcie wiedzą dokładnie, w których miejscach w obiekcie są umieszczone krzesła i materace ewakuacyjne.				
4.6	Osoby pracujące w obiekcie są przeszkolone z obsługi sprzętu wspierającego osoby z trudnościami w samodzielnej ewakuacji.				

Bibliografia

- 1) Hyjek, M., Augustyniak, M., Tota-Stawarczyk, P. (2022). Dostępność. Bezpieczna ewakuacja: <https://polskabezbarier.org/ewakuacja>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 2) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych. Dz.U. z 2012 r. poz. 1169: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20120001169/O/D20121169.pdf>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 3) Kowalski, K. (2018). Włącznik. Projektowanie bez barier: <https://www.integracja.org/wp-content/uploads/2018/05/Wlacznik-projektowanie-bez-barier-2018.pdf>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 4) Ministerstwo Rozwoju i Technologii (2018). Prysznic. Wymagania. Zalecenia: <https://budowlaneabc.gov.pl/standardy-projektowania-budynkow-dla-osob-niepelnosprawnych/wnetrza/wymagania-dla-przykladowych-wnetrz/pomieszczenia-i-urzedzenia-higieniczno-sanitarne/prysznic>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 5) Ratajczak-Szponik, N. (2023). Standard dostępności architektoniczno-urbanistycznej Politechniki Wrocławskiej: <https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/standardy-dostepnosci-pwr/standard-dostepnosci-architektonicznej>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 6) Ratajczak-Szponik, N., Marek-Kwocz, A. (2023). Standard informacji wizualnej Politechniki Wrocławskiej: <https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/standardy-dostepnosci-pwr/standard-projektowania-informacji-wizualnej>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 7) Ministerstwo Rozwoju i Technologii. (2018). Standardy projektowania budynków dla osób z niepełnosprawnościami: <https://budowlaneabc.gov.pl/standardy-projektowania-budynkow-dla-osob-niepelnosprawnych>. Dostęp: 15.09.2023 r.

- 8) Ustawa prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dz.U. 2023 poz. 742 t.j.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20230000742/U/D20230742Lj.pdf>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 9) Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240 t.j.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220002240/O/D20222240.pdf>. Dostęp: 15.09.2023 r.
- 10) Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. (2023). Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dot-realizacji-projektow-z-udzialem-srodkow-efs-plus-w-regionalnych-programach-na-lata-2021-2027>. Dostęp: 15.09.2023 r.

W ramach serii „Politechnika Nowych Szans” opracowaliśmy następujące podręczniki:

- 1) Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Podręcznik wprowadzający
- 2) Prowadzenie zajęć dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Podręcznik dobrych praktyk dla kadry dydaktycznej
- 3) Dostępna biblioteka. Obsługa osób o zróżnicowanych potrzebach. Podręcznik dobrych praktyk
- 4) Organizacja zajęć sportowych z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb osób studiujących na Politechnice Wrocławskiej. Podręcznik dobrych praktyk
- 5) Organizacja nauczania języków obcych dostosowanego do zróżnicowanych potrzeb studentek i studentów. Podręcznik dobrych praktyk
- 6) Obsługa osób ze szczególnymi potrzebami w dziekanatach i punktach obsługi. Podręcznik dobrych praktyk dla kadry administracyjnej
- 7) Edukacja zdalna z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb osób uczestniczących w różnych formach kształcenia. Podręcznik dobrych praktyk
- 8) Obsługa osób ze szczególnymi potrzebami. Podręcznik dobrych praktyk dla kadry administracyjno-technicznej
- 9) Konferencje, szkolenia i inne wydarzenia dostępne dla wszystkich. Podręcznik dobrych praktyk
- 10) Dostępność w procesie zamówień publicznych. Podręcznik dobrych praktyk
- 11) Dostępna ewakuacja lub uratowanie w inny sposób. Podręcznik dobrych praktyk
- 12) Standard utrzymania budynków i innych obiektów. Podręcznik dobrych praktyk
- 13) Wsparcie psychologiczne na Politechnice Wrocławskiej. Podręcznik dobrych praktyk

- 14) Prowadzenie procesu rekrutacji z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb osób kandydujących na studia. Podręcznik dobrych praktyk
- 15) Stosowanie standardu dostępności informacyjno-komunikacyjnej Politechniki Wrocławskiej. Podręcznik dobrych praktyk
- 16) Adaptacja materiałów dydaktycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu wzroku. Podręcznik dobrych praktyk
- 17) Szkolenia z obszaru dostępności dla środowiska akademickiego. Podręcznik dobrych praktyk
- 18) Uczelnia dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym dla osób dla osób z niepełnosprawnościami. Podręcznik dobrych praktyk

<https://dostepnosc.pwr.edu.pl/baza-wiedzy/podreczniki-pns>

Politechnika
Wrocławska

POLITECHNIKA
NOWYCH SZANS

ISBN 978-83-970381-1-0

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Politechnika nowych szans” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.